

Motion till riksdagen 2018/19:1090

av **Lawen Redar (S)**

Frigivning av Selahattin Demirtaş

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att få Selahattin Demirtaş frisläppt i enlighet med Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheternas krav och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Selahattin Demirtaş är en av partiledarna för det vänster pro-kurdiska politiska partiet HDP i Turkiet. Sedan år 2007 är han ledamot i det turkiska parlamentet och efter parlamentsvalet år 2015 omvaldes han som ledamot. Mandatperioden upphörde vid det allmänna valet i juni år 2018.

Den 20 maj år 2016 biföll det turkiska parlamentet en konstitutionell ändring genom vilken parlamentarisk immunitet upphävdes i alla fall där begäran om upphävande av immunitet hade överlämnats till parlamentet dagen före antagandet av ändringen. Upphävandet av immuniteten kom att beröra totalt 154 ledamöter i parlamentet, däribland 55 ledamöter från HDP. Kvällen den 4 november 2016 frihetsberövades partiledarna, Selahattin Demirtaş och Figen Yuksekdog, tillsammans med nio andra parlamentsledamöter i vad som betecknas som en ”pre-trial detention.”

Den 11 januari 2017 framställde åklagaren misstanke om brottslighet vad gäller flertalet punkter. Det avser misstanken om att bilda och leda väpnad organisation, spridning av terroristpropaganda, uppmuntran till brottslig gärning, deltagande i olagliga möten och demonstrationer och yrkade därmed på 143 års fängelsevistelse. Demirtaş brott och menade att han blivit fängslad för att han uttryckt sina politiska åsikter och kritiserat president Recep Tayyip Erdoğan.

I september år 2015 fastslog Europadomstolen för mänskliga rättigheter i rättsfallet SELAHATTİN DEMİRTAŞ v. TURKEY att Turkiet genom sitt agerande har överträtt skyldigheten att säkra sina medborgare rätten till liv, artikel 2, och att inga av undantagen kan aktualiseras i fråga. Därtill menade domstolen att Turkiet hade överträtt artikel 13 i konventionen sedan Demirtaş hade förhindrats möjligheten till ett effektivt rättsmedel inför nationella myndigheter.

Den 20 november 2018 har Europadomstolen, i brist på åtgärder kring fallet, återigen uttalat sig. Europadomstolen menar att Turkiet har brutit mot artikel 13 om rätten att omedelbart inför domare få sin sak prövad, särskilt mot bakgrund av att Demirtaş under två års tid varit frihetsberövad. Europadomstolen menar att den nationella domstolen har förlängt frihetsberövandet utan tillräckligt starka motiv för brottslig gärning samtidigt som det skett under en tid då Demirtaş varit oförmögen att delta i parlamentsarbetet som förtroendevald.

Europadomstolen menar slutligen att det främsta skälet för frihetsberövandet av Demirtaş, utan rimligt tvivel, avser att kväva pluralismen och begränsa den politiska debattens frihet i Turkiet. Europadomstolen kräver enhälligt att Turkiet ska vidta nödvändiga åtgärder för att få ett slut på Demirtaş frihetsberövande till dess att en rättslig prövning i ärendet kan komma till stånd.

Turkiet har i dagarna svarat att landet inte är bunden av Europadomstolen och att man fortsättningsvis avser att hålla Demirtaş frihetsberövad. Mot detta måste Sverige med kraft agera.

Lawen Redar (S)